

Aan het ministerie van Financiën

Amersfoort, 26 april 2013

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij reageer ik op de consultatie van het Wijzigingsbesluit Financiële Markten 2014, zoals gepubliceerd op 3 april 2013 op uw website. In het bijzonder reageer ik op onderdeel N, de invoering van artikel 24a1 in het Besluit Prudentiële Regels.

Als zelfstandig adviseur van verzekeraars met ervaring in toezicht heb ik belangstelling voor deze regeling, die ik in mijn adviespraktijk verwacht tegen te komen.

Een levensverzekeraar of natura-uitvaartverzekeraar (hierna: verzekeraar) dient als gevolg van dit artikel twee bufferbedragen te berekenen. Enerzijds is er wat ik zal noemen de klassieke solvabiliteitseis. Deze is beschreven in artikel 65, respectievelijk 66 van het Besluit Prudentiële Regels en gebaseerd op internationale afspraken, vastgelegd in Europese Richtlijnen. Anderzijds is er het theoretisch solvabiliteitscriterium, zoals is beschreven in het onderhavige artikel en gebaseerd op doorgerekende bedrijfseconomische risico's.

Hoewel dit niet zo letterlijk in de tekst is opgenomen wekken zowel het artikel zelf als de memorie van toelichting de indruk, dat verzekeraars geacht worden de som van de klassieke solvabiliteitseis en het theoretisch solvabiliteitscriterium als toetsingsvermogen aan te houden. Ik vraag mij af of dit ook zo bedoeld is. Dit zou namelijk suggereren, dat de klassieke solvabiliteitseis niet meer zou mogen worden gebruikt waarvoor deze oorspronkelijk bedoeld is, namelijk het opvangen van financiële tegenvallers. Het theoretisch solvabiliteitscriterium heeft immers dezelfde functie. En dat zou weer betekenen, dat de toezichteisen in Nederland strenger worden, dan hetgeen internationaal in Europese Richtlijnen is afgesproken, waardoor de concurrentiepositie van Nederlandse verzekeraars ten opzichte van verzekeraars uit de ons omringende landen zou verslechteren. Ik adviseer u in de Memorie van Toelichting een verhelderende tekst op te nemen over de status van het theoretisch solvabiliteitscriterium.

Er ontstaat een bijzondere situatie als het beschikbare vermogen van een verzekeraar kleiner is dan de klassieke solvabiliteitseis, maar wel groter dan het theoretisch solvabiliteitscriterium. Dit kan met name spelen bij verzekeraars waar de klassieke solvabiliteitseis wordt bepaald door het minimum garantiefonds. In deze situatie voldoet de verzekeraar niet aan de wettelijke eisen en wordt DNB dus geacht om in te grijpen door het opvragen van een sanerings- of financieringsplan of anderszins. De uitkomst van het theoretisch solvabiliteitscriterium lijkt dan echter aan te tonen, dat er voor ingrijpen geen bedrijfseconomische noodzaak bestaat. Het is voorstelbaar, dat er op dat moment bij de verzekeraar geen draagvlak voor ingrijpen bestaat.

Ik adviseer u in de Memorie van Toelichting in te gaan op deze situatie en hierin aan te geven hoe u aankijkt tegen deze situatie. Bijvoorbeeld, dat een gelijk speelveld op basis van in Europese Richtlijnen vastgelegde internationale afspraken een voldoende grond vormt om ook in deze situatie in te grijpen.

De omgekeerde situatie – het beschikbare vermogen van een verzekeraar is groter dan de klassieke solvabiliteitseis, maar kleiner dan het theoretisch solvabiliteitscriterium – kan zich ook voordoen. Met name bij verzekeraars met verplichtingen op een langere termijn dan kan worden afgedekt met in de markt beschikbare beleggingen is dit goed voorstelbaar. Dergelijke lange termijn verplichtingen maken een marktwaardebalans erg gevoelig voor renteschommelingen. Te denken valt aan pensioenen en uitvaart.

Bij dergelijke verzekeraars wijkt de termijn waarop de op marktwaarde berekende financiële positie materieel kan wijzigen (i.c. enkele dagen) nogal af van de termijn waarop verplichtingen moeten worden nagekomen (i.c. tientallen jaren). Voor deze verzekeraars kan een (te) grote aandacht voor het theoretisch solvabiliteitscriterium leiden tot een focus op dagkoersen en korte termijn risico's en dat kan een gezond lange termijn beleggingsbeleid in de weg staan.

Ik adviseer u in de Memorie van Toelichting in te gaan op deze situatie, bijvoorbeeld door aan te geven, dat maatregelen naar aanleiding van een eventueel tekort op het theoretisch solvabiliteitscriterium passend moeten zijn bij de termijn waarop verplichtingen moeten worden nagekomen.

Verder mis ik in de Memorie van Toelichting een verklaring waarom schadeverzekeraars buiten deze regeling vallen.

Met betrekking tot de "regels met betrekking tot de scenarioanalyses en de berekeningswijze van het theoretisch solvabiliteitscriterium" (lid 4 van het onderhavige artikel) adviseer ik om rekening te houden met de risico's die een verzekeraar loopt over de periode waarover de verzekeraar niet in staat is om bij te sturen. Deze periode wordt bepaald door de tijd die nodig is om het optreden van bepaalde risico's in kaart te brengen en om hierop passende maatregelen te nemen.

Zo kan de tijd om het effect van aandelenkoersen in kaart te brengen worden uitgedrukt in minuten, terwijl het langlevensrisico in kaart wordt gebracht middels een generatietafel die eenmaal in de twee jaar verschijnt.

De tijd benodigd om passende maatregelen te nemen hangt af van de interne organisatie van de verzekeraar in kwestie. Ik kan mij voorstellen, dat hiervoor een prudent gekozen forfaitaire termijn wordt gekozen en dat verzekeraars in staat worden gesteld om onder verder in te vullen voorwaarden ten genoegen van DNB aan te tonen, dat hun organisatie zulks sneller kan realiseren.

Ik hoop u hiermee van dienst te zijn geweest en ik uiteraard ben ik tot een nadere toelichting bereid.

Met vriendelijke groet,

Drs. A.C. (Arno) Eijgenraam AAG
Actuaris Eijgenraam